

Stołeczne Centrum
Wspierania Organizacji
Pozarządowych

KONFERENCJA

STABILNA ORGANIZACJA

Jak finansować działania
organizacji pozarządowych?

9 października 2018

Centrum Kreatywności Targowa

warszawa.ngo.pl/scwo/konferencja

**Działalność odpłatna
– wstęp do samodzielności
finansowej organizacji**

Joanna Krasnodębska

Rodzaje działalności odpłatnej

Działalność prowadzona przez stowarzyszenie/fundację w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego określonej w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za które organizacja pobiera opłaty (wynagrodzenie) od beneficjentów.

Sprzedaż przedmiotów darowizn.

Rodzaje działalności odpłatnej

Sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.),
- b) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 i Nr 205, poz. 1211 oraz z 2015 r. poz. 1220) oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.)

Osoby wykluczone

Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- 2) uzależnionych od alkoholu,
- 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
- 4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

Osoby wykluczone

- 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 9) osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić potrzeb.

Osoby wykluczone

Przepisów ustawy nie stosuje się do osób ww. wymienionych, które mają prawo do:

- 1) zasiłku dla bezrobotnych;
- 2) zasiłku przedemerytalnego;
- 3) świadczenia przedemerytalnego;
- 4) renty strukturalnej;
- 5) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 6) emerytury;
- 7) nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Zasady prowadzenia

- **Odpłatną działalnością musi być działalność statutowa prowadzona w sferze pożytku publicznego** (czyli musi wynikać z celów zapisanych w statucie i mieścić się w zadaniach publicznych pożytku publicznego).
- **Przychód (nie dochód)** z tej działalności jest przeznaczony wyłącznie na działalność pożytku publicznego.
- **Pobierane od beneficjentów opłaty nie mogą być wyższe od tego jakie wynikają z kosztów** (bezpośrednich i pośrednich) tej działalności (nie ma marży).

Zasady prowadzenia

- Informacja o tym, że jest prowadzona działalność odpłatna i rodzaje tej działalności **muszą być określone w statucie albo w innym akcie wewnętrznym** (np. uchwale zarządu).
- Często przyjmuje się, że organizacje pozarządowe działające na podstawie statutu winny informację o działalności odpłatnej umieścić w statucie. Dotyczy to zwłaszcza organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego (OPP), w tym przypadku nie ma żadnych wątpliwości że zapisy o rodzajach prowadzonej przez OPP działalności odpłatnej i nieodpłatnej powinny zostać umieszczone w statucie takiej organizacji.

Zasady prowadzenia

- Działalność odpłatna **nie jest rejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym** (chyba, że chce ją prowadzić organizacja pożytku publicznego, która wpisuje tę działalność do formularza KRS-W-OPP i musi ją zarejestrować w KRS), **ale musi być opisana w statucie albo innym akcie wewnętrznym i wyodrębniona księgowo.**
- Ustawa nakłada obowiązek rachunkowego wyodrębnienia działalności odpłatnej oraz działalności nieodpłatnej **w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników działalności.** Może to nastąpić poprzez opracowanie nowych kont lub subkont w księgach rachunkowych.

Zasady prowadzenia

- Nie można prowadzić działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej tego samego rodzaju, tj. w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności.
- W przypadku prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego – kupujący, czyli podmiot od którego pobieramy opłaty, wynagrodzenie za świadczone usługi, towar ma prawo żądać rachunku, potwierdzającego tę wpłatę. W takiej sytuacji organizacja może wystawić rachunek.
- VAT nie jest związany i zależny od tego czy organizacja prowadzi działalność gospodarczą i odpłatną. VAT zależy od konkretnych sprzedawanych usług i towarów i ich kwalifikacji w ustawie o VAT oraz od tego, czy organizacja korzysta ze zwolnienia VAT ze względu na nieprzekroczenie wysokości przychodów opodatkowanych.

Zasady prowadzenia

- W organizacjach prowadzących działalność odpłatną **limitowane są wynagrodzenia osób w nich zatrudnionych.**

Limit wynagrodzeń pracowników dotyczy wyłącznie odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Działalność odpłatna pożytku publicznego staje się działalnością gospodarczą (wymagającą rejestracji) jeżeli przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

Przez wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie z tytułu świadczenia pracy lub usług, niezależnie od sposobu nawiązania stosunku pracy lub rodzaju i treści umowy cywilnoprawnej z osobą fizyczną.

Co się stanie...

- Jeśli stowarzyszenie/fundacja przekroczy warunki prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego określone w ustawie tzn. pojawi się zysk albo nastąpi przekroczenie limitu wynagrodzeń będzie oznaczało, że organizacja prowadzi działalność gospodarczą, którą trzeba zarejestrować w rejestrze przedsiębiorców w KRSie.
- Jeśli podczas kontroli przeprowadzanej przez organ administracji publicznej (np. starostę) okaże się, że organizacja przekracza warunki prowadzenia działalności odpłatnej, organ administracji publicznej nakaze organizacji złożenie stosownego wniosku o wpis działalności gospodarczej do KRS w terminie 30 dni od dnia wezwania.
- Jeśli organizacja w tym terminie nie wykaże, że złożyła wniosek, organ administracji zawiadamia KRS o prowadzeniu działalności gospodarczej przez organizację bez odpowiedniego wpisu. Konsekwencją tego może być nałożenie na organizację kary grzywny (która może być ponowiona).

Co zrobić?

1. Fundacja organizuje zwiedzanie Warszawy – alternatywnym szlakiem. Sporządza kalkulację kosztów, na podstawie której wylicza, że przy zapisanych 20 osobach cena jednego biletu powinna wynosić 50 zł. W dniu wycieczki pojawiają się dodatkowe 2 osoby chętne. Czy organizacja, która zwiedzanie organizuje może pobrać od tych osób opłatę, jeśli wydarzenie traktuje jako odpłatną działalność pożytku publicznego?
2. Organizacja chce wyprodukować i pokazać w lutym przedstawienie w ramach odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ze względu na dużą ilość przedstawień organizacja współpracuje na stałe z jedną ekipą a aktorzy i obsługa techniczna podpisują z organizacją umowy o dzieło przy okazji każdego przedstawienia – kilka razy w miesiącu. Suma tych wynagrodzeń dla jednej osoby nie przekracza 10 tys. miesięcznie. W grudniu poprzedniego roku organizacja ta dostała specjalną nagrodę Ministra Kultury. Z nagrody tej sfinansowano premie dla każdego zatrudnionego w wysokości 5 tys. Czy i jak fakt ten wpłynie na produkcję przedstawienia w lutym? Czy przesunięcie premiery na kwiecień może zmienić coś w tej sytuacji?

Co zrobić?

3. Organizacja prowadzi warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży, które odbywają się w ramach akcji „Lato w mieście”. W trakcie ich trwania powstają zdjęcia, które następnie sprzedawane są na kiermaszu pod koniec wakacji. W związku z organizacją warsztatów i produkcją zdjęć organizacja ponosi koszty: osoba prowadząca warsztaty, materiały na warsztaty, wynajem ciemni, prąd zużywany podczas zajęć, koszty księgowo. Czy sprzedaż zdjęć lepiej zorganizować w ramach działalności odpłatnej pożytku publicznego czy działalności gospodarczej? Które z kosztów mogą znaleźć się w kalkulacji kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego a które nie i dlaczego?
4. Organizacja zajmuje się produkcją przedstawień teatralnych. Jej plan na pierwsze półrocze to wyprodukowanie 1 adaptacji lektury szkolnej i 2 przedstawień nieznanego, niszowego reżysera, które będą eksperymentem. Organizatorzy liczą na to, że dochód ze sprzedaży biletów na adaptacje lektury pozwoli na sfinansowanie ewentualnej straty przy pozostałych dwóch produkcjach. Czy tego typu program powinien być planowany w ramach odpłatnej działalności pożytku publicznego czy w ramach działalności gospodarczej?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Joanna Krasnodębska
konsultantka/trenerka SCWO

joannak@boris.org.pl

**Stołeczne Centrum
Wspierania Organizacji
Pozarządowych**

SYSTEM BEZPŁATNEGO WSPARCIA DLA NGO

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

**Projekt „Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji
Pozarządowych” współfinansuje m.st. Warszawa.**

warszawa.ngo.pl